RAADSINFORMATIEBRIEF
15R.00397

gemeente
WOERDEN

Van : college van burgemeester en wethouders
Datum : 16 juni 2015
Portefeuillehouder(s) : wethouder Duindam
Portefeuille(s) : Onderwijs en onderwijshuisvesting
Contactpersoon : C. de Heer
Tel.nr. : 06-22664707
E-mailadres : heer.c@woerden.nl

Gemeente Woerden
15R.00397

Onderwerp:

Ontwerpbegroting 2016 gemeenschappelijk toezichthoudend orgaan openbaar basisonderwijs

---

Kennisnemen van:

Afdoening brief en e-mailbericht aan gemeenteraad (15.005852) door college van burgemeester en wethouders

---

Inleiding:

Het openbaar basisonderwijs in Woerden is ondergebracht bij de Stichting Klasse in Gouda. Stichting Klasse is het bestuur van het openbaar basisonderwijs en speciaal onderwijs in de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Woerden. Voor het toezicht op Stichting Klasse is een gemeenschappelijk toezichthoudend orgaan ingesteld (verder GTO.)

Het GTO heeft het recht gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen aan het college van bestuur en/of de raad van toezicht van Stichting Klasse. De leden van het GTO zijn de wethouders onderwijs van de vier deelnemende gemeenten. Het GTO komt in de regel niet meer dan twee keer per jaar bij elkaar. De voorzitter van het GTO is op dit moment de wethouder van Waddinxveen.

Het GTO wordt ambtelijk bijgestaan door de medewerkers openbaar onderwijs van de vier gemeenten. De gemeente Waddinxveen voert het secretariaat van het GTO en van de ambtelijke ondersteuning uit. Voor de kosten hiervan wordt een begroting en rekening aan de gemeenteraden aangeboden. De gemeenteraden kunnen hierover zienswijzen indienen (artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Kernboodschap:

Uw raad heeft de gelegenheid gekregen zienswijzen in te dienen over de begroting 2016 van het GTO. Net als in voorgaande jaren heeft ons college de begroting voor uw raad beoordeeld. Ons college ziet na beoordeling van de stukken geen reden om zienswijzen in te dienen. Voor een gering bedrag (bijdrage Woerden € 794) zijn de vier gemeenten in staat op een adequate wijze – en in gezamenlijkheid – toezicht uit te oefenen op het bestuur van het openbaar basisonderwijs, in onder andere de gemeente Woerden. Op deze wijze geeft de gemeente vorm aan de grondwettelijke opdracht om te voorzien in voldoende openbaar basisonderwijs.

Vervolg:

Het GTO stelt de ontwerpbegroting uiterlijk 1 juli vast, waarna deze, onder overlegging van eventueel ingediende zienswijzen, ter goedkeuring wordt voorgelegd aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland.

Bijlagen:

- Ontwerpbegroting 2016 van het GTO op Stichting Klasse (15.005852) en
- Jaarrekening en jaarverslag 2013 van Stichting Klasse (15.011820.)

De raad van toezicht van Stichting Klasse stelt de jaarrekening en begroting van deze openbare onderwijsstichting vast. Ons college heeft met uw raad afgesproken de jaarstukken van Stichting Klasse jaarlijks ter informatie aan uw raad aan te bieden, tegelijkertijd met de financiële stukken van het GTO. De jaarrekening en jaarverslag 2013 zijn op dit moment zijn de meest actuele vastgestelde jaarstukken.

De secretaris

drs. M.H.J. van Kruijsbergen

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer

TO Klasse
Toezichthoudend orgaan stichting Klasse

Correspondentieadres:
Postbus 400
2740 AK Waddinxveen

Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
2741 HR Waddinxveen

Telefoon 14 0182

Internetpagina : www.waddinxveen.nl
E-mailadres : gemeente@waddinxveen.nl

Aan de gemeenteraden van de gemeenten
Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen
en Woerden

Ons kenmerk :
Behandeld door : H. Nentjes
Doorkiesnummer : 0182-624729
Uw brief :
Uw kenmerk :
Bijlage(n) :

Waddinxveen, maart 2015
Verz.: 23 maart 2015

Onderwerp : ontwerpbegroting 2016 TO stichting Klasse

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij doen wij u de ontwerpbegroting toekomen voor het jaar 2016 van het toezichthoudend orgaan stichting Klasse.

Het toezichthoudend orgaan is gebaseerd op een gemeenschappelijke regeling die het toezicht regelt op het bestuur van de stichting voor openbaar onderwijs. Het toezichthoudend orgaan oefent, met uitzondering van het opheffen van scholen, alle toezichthoudende taken uit die bij de gemeenten zijn neergelegd zoals die zijn beschreven in artikel 48 van de Wpo.

Op grond van de regeling dient de ontwerpbegroting gedurende zes weken ter inzage te worden gelegd bij de deelnemende gemeenteraden. Om deze reden wordt de ontwerpbegroting nu zes weken aan u ter inzage aangeboden. Gedurende deze termijn kunt u eventuele zienswijzen over de ontwerpbegroting aan het gemeenschappelijk toezichthoudend orgaan doen toekomen. De termijn van zes weken gaat in na verzending van de stukken.

De wet gemeenschappelijke regelingen bepaalt aanvullend dat de ontwerpbegroting door de zorg van de besturen van de deelnemende gemeenten voor eenieder ter inzage gelegd en – tegen betaling van de kosten- algemeen verkrijgbaar gesteld. Wij verzoeken u hiervoor binnen uw gemeente zorg te dragen.

Het toezichthoudend orgaan stelt de ontwerpbegroting uiterlijk 1 juli vast, waarna deze, onder overlegging van ingediende zienswijzen, ter goedkeuring wordt voorgelegd aan Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland.

Gemeente Bodegraven Reeuwijk
gemeente gouda
GEMEENTE WADDINXVEEN
gemeente WOERDEN

Mocht u naar aanleiding van deze reactie nog vragen hebben dan kunt u deze aan ons kenbaar maken middels ons secretariaat (de heer H. Nentjes van de gemeente Waddinxveen).

Het gemeenschappelijk toezichthoudend orgaan voor openbaar en primair onderwijs Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Woerden.

M.W. Vroom,
(voorzitter)

H. Nentjes
(ambtelijk secretaris)

Ontwerpbegroting toezicht houdend orgaan 2016

TO Klasse
Toezichthoudend orgaan stichting Klasse

Prijsindex 0% *

Uitgaven	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Meerjarenbegroting 2017	2018	2019
Secr. Ondersteuning						
4 uur vergadering PFH	€ 1.588,00	€ 2.176,00	€ 1.588,00	€ 1.588,00	€ 1.588,00	€ 1.588,00
4 uur vergadering AO	€ 1.588,00	€ 2.176,00	€ 1.588,00	€ 1.588,00	€ 1.588,00	€ 1.588,00
Stelpost advieskosten	€ -	€ 1.682,40	€ -	€ -	€ -	€ -
Ambt ondersteuning db						
Totaal	€ 3.176,00	€ 6.034,40	€ 3.176,00	€ 3.176,00	€ 3.176,00	€ 3.176,00

Inkomsten	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	meerjarenbegroting 2017	2018	2019
Bodegraven-Reewijk	€ 794,00	€ 1.508,60	€ 794,00	€ 794,00	€ 794,00	€ 794,00
Gouda	€ 794,00	€ 1.508,60	€ 794,00	€ 794,00	€ 794,00	€ 794,00
Woerden	€ 794,00	€ 1.508,60	€ 794,00	€ 794,00	€ 794,00	€ 794,00
Waddinxveen	€ 794,00	€ 1.508,60	€ 794,00	€ 794,00	€ 794,00	€ 794,00
Totaal	€ 3.176,00	€ 6.034,40	€ 3.176,00	€ 3.176,00	€ 3.176,00	€ 3.176,00

Toelichting

Gebaseerd op de volgende tijdsbesteding per vergadering (secretariaat Waddinxveen)

4 uur voorbereiding	1 vergadering portefeuillehoudersoverleg per jaar
4 uur vergadering	1 vergadering ambtelijk overleg per jaar
4 uur verslag	inclusief overige werkzaamheden (correspondentie, postafhandeling en begroting/rekening TO)

Verdere uitgangspunten

Beleidsondersteuning	Voor rekening van gemeente
Deelname portefeuillehouder	Voor rekening van gemeente
Vergaderfaciliteiten	Voor rekening van gemeente

* De prijsindex is gesteld op 0 %

De Voorzitter
Dhr. M.W. Vroom,
voorzitter

maart 2015

Stichting Klasse bouwt aan kwaliteit!

Jaarverslag 2013

Gouda, 03-06-2014

stichting Klasse

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2

Voorwoord 3
1. Bestuur van Klasse 4
   1.1 Inleiding 4
   1.2 Jaarrekening 4
   1.3 Zakelijke gegevens 4
   1.4 Juridische structuur 4
   1.5 Scholen van Klasse 4
   1.6 Bestuur van Klasse 5
   1.7 Organisatiestructuur 6
   1.8 De Wet goed onderwijs, goed bestuur 7
   1.9 Overleg met het Toezichthoudend Orgaan 7
   1.10 Overleg met de GMR 7
2. Het gevoerde beleid 8
   2.1 Klasse bouwt aan kwaliteit 8
      2.1.1 Kwaliteit (van onderwijs) 8
      2.1.2 Personeel 8
      2.1.3 ICT in de klas 8
      2.1.4 PR & Marketing 9
   2.2 Passend onderwijs en samenwerking 9
   2.3 School- en jaarplannen 9
   2.4 Inspectie en toezichtarrangement 10
   2.5 Personeel 10
   2.6 Ziekteverzuim 11
   2.7 Invoering functiemix 11
   2.8 Huisvesting 11
   2.9 Prestatiebox 12
3. Leerlingaantallen op de scholen 13
4. Continuïteitsparagraaf 14
   4.1 Leerling prognose en schaalgrootte 14
   4.2 Prognose aantal medewerkers 14
   4.3 Financieel beleid en prognose 15

pwc PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Voorwoord

Stichting Klasse kijkt terug op 2013 als een jaar van ontwikkelen, investeren en innoveren. Stichting Klasse beschikt sinds 2012 over een degelijke financiële basis en een stabiele organisatie, waardoor de focus weer volledig kan worden gelegd bij de verdere ontwikkeling van de "corebusiness" van Stichting Klasse: het aanbieden van kwalitatief goed en boeiend openbaar onderwijs in Gouda, Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Woerden. Vandaar de titel van dit jaarverslag: "Stichting Klasse bouwt aan kwaliteit".

Goed geschoold personeel is het belangrijkste kapitaal van Stichting Klasse. Om scholing en kennisontwikkeling als belangrijk thema op de agenda te zetten is op 2 april 2013 een gezamenlijke studiedag van Stichting Klasse georganiseerd met als werktitel: "Delen is Vermenigvuldigen". Het delen van kennis en het volgen van inspirerende interactieve workshops over de praktische toepassing van handelings- en opbrengstgericht werken en het gebruik van innovatieve ICT in de klas stonden centraal. Ook gedurende het jaar is veel geld en energie gestoken in het opleiden en bijscholen van medewerkers.

Met de hulp van een tijdelijke projectmanager is sinds juni hard gewerkt aan het samen met schooldirecteuren actualiseren, moderniseren en zo concreet mogelijk maken van schoolplannen en het gestructureerd werken aan de verbetering van onderwijsopbrengsten. Om dit verder kracht bij te zetten is in het nieuwe schooljaar gestart met een Klasse-breed netwerk van Intern Begeleiders, gericht op het delen van kennis en het leren werken met trendanalyses.

Op het gebied van onderwijsvernieuwing heeft Stichting Klasse in 2013 gekozen voor het gebruik van onderwijskundige verwerkingssoftware van Snappet op tablets in groep 4, in eerste instantie op 10 scholen. Na een positieve evaluatie door zowel leerlingen als leerkrachten is het gebruik van Snappet uitgebreid naar groep 4 en 5 op in totaal 14 scholen. In het nieuwe schooljaar is gestart met een intensief onderwijskundig begeleidingstraject voor de betrokken leerkrachten om het digitale les- en verwerkingsmateriaal van Snappet didactisch verantwoord en zo effectief mogelijk in te zetten in de klas, ervaringen uit te wisselen en tot nieuwe inzichten te komen.

Een ander belangrijk onderwerp in 2013 is de voorbereiding op de invoering van het passend onderwijs geweest. Het accent heeft daarbij gelegen op het realiseren van de gewenste regionale bestuurlijke structuren en het opstellen van de zogenaamde schoolondersteuningsprofielen. Hierin hebben de scholen aangegeven wat zij de leerlingen kunnen bieden op het gebied van basisondersteuning en welke arrangementen zij eventueel kunnen bieden in de extra ondersteuning.

Tenslotte is het voor de tweede maal verkrijgen van het predicaat excellente school door De Venen in Reeuwijk vermeldenswaardig. De onderliggende ambitie "scholen leren van elkaar" wordt door Stichting Klasse onderschreven en waar mogelijk gestimuleerd.

Door het gevoerde beleid, de gerichte investeringen en het beter profileren van de individuele scholen streeft Stichting Klasse naar het stabiliseren van het aantal leerlingen, ondanks de demografische krimp van de doelgroep in het verzorgingsgebied. De succesvolle projecten die in dit jaarverslag zijn beschreven geven ons het vertrouwen dat deze ambitie te realiseren is.

Het College van Bestuur van Stichting Klasse

Drs. G.L. Schenk, voorzitter
Drs. F. Tigges, lid

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

1. Bestuur van Klasse

1.1 Inleiding

Met dit jaarverslag legt het bestuur van Stichting Klasse verantwoording af aan belanghebbenden en geeft informatie aan belangstellenden over de wijze waarop inhoud is gegeven aan het openbaar primair en speciaal onderwijs in de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Woerden in het jaar 2013. Het financiële deel van dit jaarverslag (jaarrekening) verstrekt inzicht in het financieel functioneren en de vermogenspositie van Stichting Klasse.

1.2 Jaarrekening

Het jaarverslag inclusief de jaarrekening 2013 van Stichting Klasse is opgesteld op 3 juni 2014 door het bestuur van Stichting Klasse. Deze jaarrekening is gecontroleerd door PriceWaterhouseCoopers Accountants N.V.

2013 is het derde jaar sinds het ontstaan van de stichting dat met een positief resultaat is afgesloten. Door kosten beheersende maatregelen konden uitgaven worden teruggebracht en met name door onverwachte incidentele extra inkomsten en meevallers is er een aanzienlijk positief resultaat gerealiseerd (zie 4.3). Dit jaar is er conform begroting extra geïnvesteerd in scholing, ICT- infrastructuur en onderwijsvernieuwing en – verbetering. Waar nodig zijn geconstateerde risico's financieel afgedekt.

De liquiditeitspositie is gedurende het jaar 2013 continu minimaal op het niveau gebleven dat inmiddels is vastgelegd in het treasury-statuut (minimaal 2 maandsalarissen van het voltallige personeel). Er is geen sprake van beleggingen of ander risicodragend kapitaal en er wordt geen gebruik gemaakt van leningen of kredieten.

1.3 Zakelijke gegevens

Naam	Stichting Klasse
Adres	Kamemelksloot 110, 2806 BJ Gouda
Telefoon	0182-622711
E-mailadres	info@stichtingklasse.nl
Internetsite	www.stichtingklasse.nl

Bestuursnummer: 41527

College van Bestuur (per 1 februari 2014): de heer drs. G.L. Schenk, voorzitter
de heer drs. F. Tigges, lid

Het bestuurskantoor en daarmee de formele vestigingsplaats van Stichting Klasse is eind 2013 verhuisd van de Edisonstraat 45 in Reeuwijk naar de tweede verdieping van het pand aan de Kamemelksloot 110 in Gouda.

1.4 Juridische structuur

De rechtspersoonlijkheid van het bevoegd gezag is een stichting. Stichting Klasse is op 1 augustus 2005 opgericht en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder dossiernummer 24378407.

1.5 Scholen van Klasse

Het werkgebied van Stichting Klasse omvat de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen en Woerden.

pwc PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

De scholen van Klasse bieden in 2013 de volgende soorten onderwijs aan:

- veertien scholen voor openbaar basisonderwijs, waaronder een Jenaplan-, een Daltonschool en een school met een aparte tak voor hoogbegaafden
- een school voor speciaal openbaar basisonderwijs
- een school met een afdeling voor onderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar en een afdeling voor voortgezet speciaal onderwijs voor kinderen in de leeftijd van 12 tot 20 jaar.

School	BRIN-nummer	Gemeente
't Vogelnest	10CR	Bodegraven
De Achtsprong en Rembrandt van Rijn	11OC	Woerden
Wereldwijs en Weth. Luidensschool*	15AN	Gouda
De Kas	15XO	Gouda
Het Schatteiland (De Schakel) en 't Vlot**	15ZO	Gouda
Het Avontuur (SBO)	16GW	Gouda
De Horizon	18IX	Woerden
De Venen	18JF	Reeuwijk
Theo Thijssen	18OA	Waddinxveen
De Ark (SO/VSO)	19XZ	Gouda
Dick Bruna	21QK	Waddinxveen
't Palet*	22KD	Gouda
Andersenschool	24ZC	Woerden

* De vestiging Nieuw-Burgvliet (15AN) en de locatie Scharroossingel van 't Palet (22KD) zijn in 2012 gesloten.

** Het BRINnr. 15ZO is per 1 augustus 2013 opgeheven en samengevoegd met 15XO

1.6 Bestuur van Klasse

Het bestuur van Stichting Klasse was gedurende 2013 als volgt samengesteld:

Voorzitter	mevrouw M.E.C. Leyte-Smeets
Vicevoorzitter	de heer J. Terpstra
Penningmeester	de heer M. Blöte
Secretaris	de heer P.G.R. Lagendaal
Overige bestuursleden	de heer H.M. Gaasbeek Janzen
	De heer J.C.A. van den Bergh
Bestuurssecretariaat	Stichting Klasse Karnemelksloot 110 2806 BJ Gouda 0182-622711

Het bestuur van Stichting Klasse draagt de eindverantwoordelijkheid voor de instandhouding van de scholen, de kwaliteit van het onderwijs en de bedrijfsvoering. Anders gezegd: "het bestuur is belast met het besturen van de stichting" (artikel 10, lid 1A Statuten Stichting Klasse). Het bestuur van de stichting rapporteert jaarlijks over zijn werkzaamheden aan het Gemeenschappelijk toezichthoudend Orgaan Stichting Klasse (verder te noemen Toezichthoudend Orgaan), als vertegenwoordiger van de gemeenteraden.

Gedurende 2013 is conform planning gewerkt aan de overgang naar een bestuurlijk model, waarbij bestuur en toezicht is gesplitst in twee aparte organen: een College van Bestuur en een Raad van Toezicht. Dit model is in overleg en met toestemming van de betrokken gemeenten gerealiseerd per 1 februari 2014.

1.7 Organisatiestructuur

De organisatiestructuur van Stichting Klasse is in 2013(nog) niet gewijzigd. In het managementstatuut zijn de op dat moment geldende bevoegdheden en verantwoordelijkheden van bestuur, centrale directie en schooldirecteuren vastgelegd.

In het organogram is de verdeling van taken en verantwoordelijkheden binnen Stichting Klasse in 2013 weergegeven.

Organogram

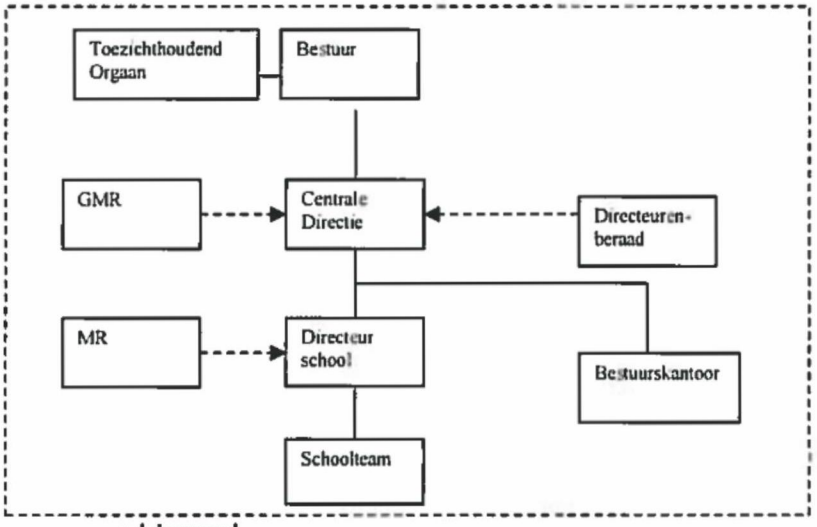

--- = adviserend
- = hiërarchisch

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor het resultaat van Stichting Klasse en bestond in 2013 uit zes personen.

Het Toezichthoudend Orgaan is in 2013 belast met het goedkeuren van de begroting en de jaarrekening, het wijzigen van de statuten, het benoemen van het bestuur en het toezicht op het openbare karakter van de scholen. Het Toezichthoudend Orgaan bestond in 2013 uit de wethouders Onderwijs van de vier gemeenten binnen het werkgebied van Stichting Klasse.

De dagelijkse leiding van de stichting ligt bij de centrale directie, bestaande uit de algemeen directeur en de adjunct-directeur financiën en ICT (inmiddels het College van Bestuur). Deze regisseren de beleidsvorming en -uitvoering, beheren de financiële middelen en vertegenwoordigen de stichting naar externen.

De schooldirecteuren zijn verantwoordelijk voor de resultaten van hun eigen scholen en hebben de leiding over het eigen team. De schooldirecteuren leggen verantwoording af aan de algemeen directeur. Het schoolteam is verantwoordelijk voor de resultaten van het onderwijs en de zorg aan leerlingen op de school.

De GMR (Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad) en de MR (Medezeggenschapsraad) zijn de medezeggenschapsorganen van de stichting respectievelijk de scholen. In de reglementen van GMR en MR is beschreven op welke punten zij instemmings-, advies- en/of informatierecht hebben.

Het directeurenberaad is het overlegorgaan van de schooldirecteuren, de algemeen directeur en de adjunct-directeur. Het beraad geeft input aan de beleidsontwikkeling en voert overleg over het vastgestelde beleid.

Het bestuurskantoor verzorgt de ondersteuning van de algemeen directeur, de adjunct-directeur, de schooldirecteuren en het bestuur.

1.8 De Wet goed onderwijs, goed bestuur

Sinds 1 augustus 2010 is de Wet goed onderwijs, goed bestuur van kracht. In deze wet wordt de scheiding tussen bestuur en intern toezicht gelast. Hierbij kan gekozen worden voor een *organieke scheiding* (twee organen: een toezichthoudend orgaan in de vorm van een Raad van Toezicht en een bestuurlijk orgaan in de vorm van een College van Bestuur) dan wel een *functionele* scheiding (intern toezichthoudend bestuur als bevoegd gezag met een gemandateerde algemeen directeur/centrale directie). Stichting Klasse heeft in afstemming met het Toezichthoudend Orgaan (bestaande uit de wethouders van de gemeenten waarin Klasse actief is) en de GMR in eerste instantie gekozen voor een functionele scheiding, die begin 2011 statutair bekrachtigd is. In 2013 is toegewerkt naar het per 1 februari 2014 realiseren van de organieke scheiding.

In 2013 is het toenmalige bestuur acht maal bijeengekomen, in aanwezigheid van de centrale directie. Naast de reguliere vergaderingen hebben voorzitter, secretaris, algemeen directeur en adjunct directeur regelmatig contact gehad als agendacommissie van het bestuur. De algemeen directeur en adjunct directeur hebben een aantal malen afzonderlijk overleg gevoerd met de portefeuillehouders binnen het bestuur, bijvoorbeeld over huisvesting en financiën.

1.9 Overleg met het Toezichthoudend Orgaan

Het Toezichthoudend Orgaan (bestaande uit wethouders van de gemeenten waarin Klasse actief is) is in 2013 tweemaal bijeen geweest. De vergaderingen hebben in het teken gestaan van het jaarverslag en de jaarrekening 2012, de begroting 2014 en de overgang naar een nieuw bestuurlijk model met ingang van 1 januari 2014.

1.10 Overleg met de GMR

In 2013 heeft het bestuur eenmaal rechtstreeks contact gehad met de GMR. Op de agenda stond de transitie van het besturingsmodel.
De centrale directie vertegenwoordigt het bestuur op de reguliere GMR-vergaderingen. Vanuit het bestuurskantoor is enkele malen overleg gevoerd met een delegatie van de GMR over het bestuursformatieplan 2013/2014 en de begroting 2014 van Stichting Klasse.

pwc
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

2. Het gevoerde beleid

Het gevoerde beleid van Stichting Klasse in 2013 stond in het teken van investeren, verbeteren en ontwikkelen. Er is hard gewerkt om voort te bouwen op de in 2012 ingezette lijn, er zijn nieuwe initiatieven ontwikkeld en de in de begroting gereserveerde middelen voor scholing, kwaliteitsverbetering van het onderwijs, ICT en PR & Marketing zijn zo goed mogelijk besteed. Hieronder wordt dit verder toegelicht.

2.1 Klasse bouwt aan kwaliteit

De in 2012 gevormde themagroepen: Kwaliteit (van onderwijs), Personeel, ICT en PR & Marketing hebben in 2013 doorgewerkt aan het eerder ingezette beleid. De themagroepen worden voorgezeten door de algemeen directeur of de adjunct directeur en bestaan verder uit schooldirecteuren en deskundigen vanuit het bestuurskantoor, incidenteel aangevuld met externe deskundigen. In de volgende paragrafen worden de belangrijkste onderwerpen en vorderingen van de themagroepen toegelicht.

2.1.1 Kwaliteit (van onderwijs)

In deze themagroep stond de verdere implementatie van handelingsgericht werken in de dagelijkse praktijk van de diverse scholen centraal. Daartoe is voor een deel aangehaakt bij de bijeenkomsten georganiseerd door het samenwerkingsverband. Vanaf het schooljaar 2013/2014 is een specifiek traject voor Stichting Klasse georganiseerd. De start van een stichtingsbreed netwerk van Intern Begeleiders draagt hier verder aan bij. De gestructureerde en gedifferentieerde manier van werken om tot betere leerresultaten te komen (de kern van handelingsgericht werken) heeft daarmee ook in 2013 een flinke impuls gekregen.
Vanuit de in de zomer van 2013 gerealiseerde Intranet omgeving kregen alle scholen en medewerkers gemakkelijk toegang tot de op stichtingsniveau verzamelde protocollen en handzame kwaliteitshandboeken en -instructies.

2.1.2 Personeel

De themagroep Personeel heeft zich in 2013 beziggehouden met een nieuw vereenvoudigd model voor het bestuursformatieplan 2013/2014, het verder implementeren van het werken met het digitaal bekwaamheidsdossier "Mijn Bardo" in de organisatie en het ontwikkelen en vormgeven van een talentenpool. Deze voornamelijk door schooldirecteuren aangedragen "talenten" hebben een scholingstraject doorlopen, waarin ze werden geïntroduceerd in de werkzaamheden en verantwoordelijkheden van een moderne schoolleider. Vanuit dit traject zullen individuele loopbaan- en scholingsafspraken worden gemaakt.
Tenslotte is een samenwerkingscontract afgesloten met de Invalpool Partners in Onderwijs (PiO), waarmee vervangers sneller en eenvoudiger te organiseren zijn voor alle scholen van Klasse.

2.1.3 ICT in de klas

Met de themagroep ICT is verder gegaan met het verbeteren van de technische infrastructuur op de scholen. De internetsnelheden op de scholen zijn verbeterd, er is overgegaan op een moderner, gebruiksvriendelijker platform met recentere versies van de meest gebruikte applicaties. Verder is er flink geïnvesteerd in moderne digiborden, webbased digibordsoftware van Prowise waarmee lessen gemakkelijk gedeeld kunnen worden en uitgebreide scholing voor leerkrachten om het digibord zo effectief mogelijk te gebruiken in de klas.
Tevens is gekozen voor een proef met de onderwijskundige verwerkingssoftware op tablets van Snappet in groep 4 bij in eerste instantie 10 scholen. Na een positieve evaluatie door zowel leerlingen als leerkrachten eind juni is het gebruik van Snappet uitgebreid naar groep 4 en 5 op in totaal 14 scholen. Kern van het werken met Snappet is dat er eenvoudig kan worden gedifferentieerd naar het voor specifieke leerlingen gewenste niveau, terwijl er tevens tijdwinst is voor de leerkracht door het geautomatiseerde nakijken. In het nieuwe schooljaar is gestart met een intensief onderwijskundig begeleidingstraject voor de betrokken leerkrachten om het digitale les- en verwerkingsmateriaal van Snappet didactisch verantwoord en zo effectief mogelijk in te zetten in de klas, ervaringen uit te wisselen en tot nieuwe inzichten te komen.
Tenslotte is de ICT beheerorganisatie verbeterd door te werken met 3 bovenschoolse ICTers, die ieder één dag per week beschikbaar hebben om scholen op ICT gebied te ondersteunen.

2.1.4 PR & Marketing

Om de daling van het aantal leerlingen een halt toe te roepen en het marktaandeel van het openbaar onderwijs te vergroten is PR & Marketing voor Stichting Klasse van groot belang. Vanuit de in 2012 ontwikkelde PR-plannen is in 2013 hard gewerkt aan de betere profilering van alle scholen. Om dit goed te ondersteunen beschikken de meeste scholen inmiddels over een vernieuwde en verbeterde website. Tevens is een nieuwe website voor Stichting Klasse vormgegeven.

2.2 Passend onderwijs en samenwerking

Per 1 augustus 2014 gaat Passend Onderwijs in. Schooljaar 2013-2014 staat daarmee in het teken van de overgang naar Passend Onderwijs. Stichting Klasse participeert met haar scholen in drie samenwerkingsverbanden (SWV WSNS 3307, SWV Passenderwijs en in het Regionaal Expertise Centrum Zuid-Holland Midden en Noord cluster 3) dat zal per 1 augustus 2014 ook zo zijn (SWV PO Midden Holland 2814, SWV VO/VSO Midden-Holland & Rijnstreek, SWV Passenderwijs).
De overgang naar nieuwe samenwerkingsverbanden is het meest ingrijpend voor de basisscholen in Gouda e.o., aangezien het nieuwe SWV PO Midden Holland 2018 een heel andere samenstelling kent dan het samenwerkingsverband WSNS 3307 voorheen.
Om deze overgang zo soepel mogelijk te laten verlopen en de organisatie van de nieuwe samenwerkingsverbanden zo goed mogelijk in te richten participeert de algemeen directeur van Stichting Klasse in de oude en de nieuwe besturen, alsmede in verschillende werkgroepen. Naar mate de kaders duidelijker worden wordt hierin de projectmanager steeds meer betrokken om de uitvoering op de werkvloer te verbinden met bestuurlijke voornemens.
Een onderdeel hiervan was dat in 2013 alle scholen schoolondersteuningsprofielen hebben opgesteld. In dit schoolondersteuningsprofiel hebben de scholen aangeven wat zij kunnen bieden op het gebied van basisondersteuning en welke arrangementen zij eventueel kunnen bieden in de extra ondersteuning. Uit de inventarisatie blijkt dat op nog niet alle scholen het gewenste niveau van basisondersteuning is gerealiseerd. Vanuit het SWV is hier nog twee jaar de tijd voor en op stichtingsniveau zal hier bij alle scholen op gestuurd worden.
De schoolondersteuningsprofielen van alle scholen bij elkaar vormen voor het samenwerkingsverband het overzicht van het dekkend (passend) onderwijsaanbod in de regio. Hoe het samenwerkingsverband dit dekkend aanbod realiseert en hoe de besturen en scholen samenwerken, staat beschreven in het Ondersteuningsplan. Dit ondersteuningsplan is het verantwoordingsdocument naar de inspectie, maar ook naar ouders en aangesloten besturen. De in november 2013 geïnstalleerde ondersteuningsplanraden (OPR) hebben hier dan ook instemmingsrecht op.

2.3 School- en jaarplannen

Per 1 juni 2013 is voor Stichting Klasse een projectmanager aangesteld in de persoon van Eveline Miltenburg. Haar opdracht voor schooljaar 2013-2014 was om, naast het ondersteunen van een aantal specifieke scholen, voor de scholen van de stichting een format Jaar- en Schoolplan te maken. In kalenderjaar 2013 was de helft van die opdracht volbracht, namelijk het format Jaarplan. Dit plan is geïmplementeerd in september 2013 en de schooldirecteuren zijn hiermee aan de slag gegaan en hadden hun Jaarplannen eind oktober bij de centrale directie aangeleverd.

Het Jaarplan heeft het managementcontract, dat voorheen met iedere schooldirecteur werd afgesloten, vervangen. Het Jaarplan dient nu als managementcontract en is leidend in het periodieke schoolleidersoverleg tussen centrale directie en schooldirecteur.

Om de veelheid van onderwerpen en speerpunten op de school te bundelen en comprimeren, zodat het voor een ieder overzichtelijk is waar aan gewerkt wordt, is het Jaarplan onderverdeeld in vier thema's: Kwaliteit van onderwijs, Pedagogische kwaliteit, Organisatie van de school en Profiel van de school. In deze vierdeling komen zowel de kerntaken van een school (onderwijs en ontwikkeling), als de bedrijfsmatige kant van de school (structuur, personeel en pr) aan bod.

Binnen de vier hoofdthema's kunnen schooldoelen uitgewerkt worden. Door de doelen SMART te formuleren en in een tijdspad te plaatsen werken directeuren doelgericht en planmatig. Het Jaarplan is eigenlijk een specificering (korte termijn, 1 schooljaar) van wat er in het Schoolplan voor de lange termijn wordt beoogd. De twee samen vormen een onlosmakelijk cyclisch geheel.
De Schoolplannen moeten voor alle scholen van Stichting Klasse voor 2015 weer geactualiseerd zijn. Op dit moment is het nog zo dat verschillende scholen een andere 4-jarige cyclus hebben, maar de inspecteur is akkoord dat dit voor alle scholen gelijk wordt getrokken. De evaluatie van het eerste jaarplan van 2013-2014 levert dus direct input voor het nieuwe Schoolplan 2015-2019, waarvan het format in voorjaar 2014 gereed komt.

Uit de start- en tussenevaluatie in oktober en januari geven schooldirecteuren aan dat ze door de Jaarplannen schooldirecteuren een scherper beeld hebben van wat er te doen staat in het schooljaar. Het invullen en uitdenken van het plan bij het opstellen vergt een grote inspanning, maar die ziet men terugbetaald in duidelijkheid. Daarnaast geven directeuren aan dat het Jaarplan de communicatie met het team vergemakkelijkt en daarmee de betrokkenheid bij het schoolbeleid vergroot.
Bovenschools is het voordeel dat bij het doornemen van de Jaarplannen gezamenlijke thema's worden herkend. Zo kan de stichting bovenschools goed ondersteunen door middel van bijvoorbeeld scholing, maar ook scholen met dezelfde vraagstukken of aanvullende expertise samenbrengen.

2.4 Inspectie en toezichtarrangement

Op 4 december 2013 heeft de inspecteur van het onderwijs schriftelijk bevestigd dat voor de meeste scholen van Klasse een basisarrangement is vastgesteld. Het gevoerde beleid zoals hierboven uitgebreid beschreven heeft hier mede aan bijgedragen. Alleen voor basisschool De Horizon in Harmelen geldt nog een aangepast arrangement van toezicht. Om deze school zo snel mogelijk weer naar het basisarrangement te krijgen wordt er gewerkt volgens een breed gedragen verbeterplan. Tevens is er een link gelegd met OBS De Venen in Reeuwijk, trots bezitter van het predicaat Excellente School 2012 en 2013, om met deze extra hulp de school weer snel op het gewenste niveau te brengen, naar verwachting in april 2014.

2.5 Personeel

In 2013 gold, net als in 2010, 2011 en 2012, een vacaturestop op de scholen van Klasse. Dat betekent geen benoemingen meer in vaste dienst, en voor lopende projecten met bijbehorende tijdelijke geldstromen worden mensen in tijdelijke dienst aangesteld.

Het volgende overzicht geeft een beeld van het personeelsbestand eind 2013:

Personeel St. Klasse	Aantal FTE	Aantal medewerkers
1 januari 2008*	236,7	362
31-dec-09	301	409
31-dec-10	280	395
31-dec-11	270,9	383
31-dec-12	238,1	338
31-dec-13	237,4	337

* exclusief de 49 medewerkers van het Woerdens Primair Onderwijs

2.6 Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage over het jaar 2013 is ten opzichte van 2012 met 3% gedaald naar 6,9%. De meldingsfrequentie is licht gestegen naar 1,16. De gemiddelde verzuimduur is gedaald naar 21,42 dagen. Het ingezette beleid om het relatief hoge ziekteverzuim te laten dalen begint effect te sorteren. Om de verdere daling te bevorderen is besloten om met ingang van 2014 over te stappen op een andere Arbodienst.

De ziekteverzuimcijfers over 2013 geven het volgende beeld ten opzichte van 2011 en 2012:

Ziekteverzuim St. Klasse	2011	2012	2013
1. Verzuimpercentage	7,5%	7,13%	6,9%
2. Meldingsfrequentie	1,25	1,12	1,16
3. Gem. verzuimduur	13,74	23,02	21,42

2.7 Invoering functiemix

Op basis van het Convenant Leerkracht van Nederland (1 juli 2008) moet de positie van docenten in Nederland versterkt worden. Dit dient te gebeuren door excellente leerkrachten betere carrièremogelijkheden te bieden met een passende waardering in een LB- dan wel LC-functieschaal.

Stichting Klasse heeft in de loop van het jaar diverse sollicitatierondes gehouden met potentiële kandidaten. Dit heeft er toe geleid dat eind 2013 onderstaande percentages zijn gerealiseerd:

LB functies 26 %
LC functies 3 %

De verwachting is dat het percentage LB functies in 2014 verder zal toenemen.

2.8 Huisvesting

Nadat in 2012 het aantal m2 vloeroppervlak van de scholen van Stichting Klasse meer in overeenstemming is gebracht met het aantal leerlingen, is in 2013 het planmatig onderhoud aangepakt. Het onderwijs van de 21e eeuw vereist gebouwen die dat faciliteren. Een voorbeeld is een uitbreiding van elektriciteitsvoorzieningen met het oog op digitalisering van het onderwijs. De moeilijke financiële situatie binnen Stichting Klasse van een aantal jaren geleden heeft geleid tot het tijdelijk uitstellen van investeringen. Deze zijn in 2013 weer opgepakt, bijvoorbeeld wat betreft het verbeteren van het binnenklimaat op scholen en het renoveren van de binnenzijde van een aantal gebouwen.

De huisvesting van ZMLK De Ark blijft een heet hangijzer. Op 31 december 2013 is er nog steeds geen concreet zicht op een passende oplossing. De gemeente Gouda heeft haar budgetten bevroren, waardoor nieuwbouw een gepasseerd station lijkt. Met vereende krachten is Stichting Klasse op zoek naar een goed alternatief. Een leegstaande kazerne lijkt een goede optie. Een eerder door de gemeente aangeboden pand is helaas geweigerd omdat de veiligheid van de gebruikers onvoldoende gegarandeerd kon worden.

In Harmelen is positief nieuws: De Horizon participeert definitief in de nieuwbouw, samen met een RK en een PC-school. Samen met de architect is een projectgroep bezig de nieuwbouw vorm te geven. Doelstelling is het nieuwe pand in 2016 te betrekken.

Ook in Waddinxveen-Noord is besloten een nieuw gebouw neer te zetten voor een drietal scholen. Aanleiding is dat renovatie van de bestaande gebouwen relatief duurder is dan nieuwbouw. De voorbereidingen voor nieuwbouw hebben beperkte vertraging opgelopen door de benodigde aanpak van de infrastructuur rondom de nieuwe locatie.

In 2013 is een start gemaakt met het structureel agenderen van schoolveiligheid binnen de stichting. Een onderzoek in september leidt tot de conclusie dat dit een onderwerp is dat voortdurende aandacht vraagt van zowel school- als centrale directie. Er is besloten een preventiemedewerker te benoemen binnen de stichting en per school een Arbo coördinator aan te wijzen.

In 2013 is ook een begin gemaakt met het herinrichten van de organisatie van het onderhoud van de schoolgebouwen. Dit met het oog op de overheveling van het buitenonderhoud van gemeenten naar schoolbesturen op 1 januari 2015. Waar gemeente en schoolbestuur het onderhoud van gebouwen sinds 1997 delen, worden de schoolbesturen vanaf 2015 verantwoordelijk voor het totale onderhoud aan de schoolgebouwen. Om de kansen die hiermee ontstaan te kunnen benutten is een effectieve en efficiënte organisatie nodig.

2.9 Prestatiebox

De prestatiebox, een verzameling van bestaande financiële regelingen - zoals voor cultuureducatie - en nieuwe regelingen ten behoeve van professionalisering van schoolleiders en leerkrachten is in 2013 op verschillende zaken ingezet. Met name de extra investering in de digitale verwerkingssoftware van Snappet zijn uit de prestatiebox gefinancierd, evenals tijdelijke extra formatie om te voorkomen dat instroomgroepen te groot zouden worden. Daarnaast zijn logischerwijs de lopende en nieuwe cultuurprogramma's op de diverse scholen vanuit deze regeling betaald.

Er is bij de inzet van de prestatiebox voor gekozen om een groot aantal zaken bovenschools te regelen. Hierdoor kon voor hetzelfde geld meer geregeld worden en was er tevens meer uitwisseling mogelijk tussen de scholen. Natuurlijk is er tevens ruimte geboden om maatwerk per school te organiseren vanuit de prestatiebox, deels op het gebied van handelingsgericht werken en deels ten behoeve van specifieke scholing van het team.

3. Leerlingaantallen op de scholen

De bekostiging van het primair onderwijs is gebaseerd op het aantal leerlingen en het aantal groepen. Onderstaand een overzicht van de ontwikkeling van het aantal leerlingen sinds 2012. Het dalende leerlingenaantal leidt tot dalende inkomsten van rijkswege. Stichting Klasse staat voor de uitdaging haar uitgaven aan te passen aan deze nieuwe situatie.
De verklaring voor de dalende leerlingaantallen is deels te vinden in de demografische ontwikkeling van de regio: er worden minder kinderen geboren. Stichting Klasse tracht haar leerlingenaantal positief te beïnvloeden door te investeren in de kwaliteit van het onderwijs en de versterking van de positie van de school in de omgeving.

Aantal leerlingen op	okt-12	okt-13
Vogelnest/Weth. Luidensschool	153	154
Nieuw Burgvliet/Wereldwijs	305	286
De Kas	174	479
Het Schateiland ***	316	-
Het Avontuur	116	116
De Venen	339	331
Theo Thijssen	210	208
De Ark	168	147
Dick Bruna	147	144
Het Palet	343	299
Andersenschool	197	202
De Achtsprong	194	185
De Horizon	117	85
TOTAAL	2779	2636

(Bron: Telformulieren en BRON -gegevens CFI)
*minus de Wethouder Luidensschool, de leerlingen zijn sinds 1 augustus 2011 ingeschreven op de Nieuw-Burgvliet, die verder gaat onder de naam Wereldwijs
**plus de leerlingen van de Wethouder Luidensschool
***BRINnummer Schateiland per 1-8-2013 opgeheven, administratief samengevoegd met De Kas

4. Continuïteitsparagraaf

Dit jaar verwacht het Ministerie van OCW in de verantwoording over het voorgaande jaar tevens een vooruitblik naar de komende jaren, met een inschatting van belangrijke kengetallen en financiële parameters. Stichting Klasse onderschrijft het belang van deze paragraaf, maar geeft daarbij aan dat deze blik op de toekomst uitgaat van de op dit moment bekende ontwikkelingen en voor een belangrijk deel een inschatting is.

4.1 Leerling prognose

In 2013 telde Klasse 16 scholen en 2636 leerlingen. Door een daling van het aantal kinderen in de regio staat het aantal leerlingen op onze scholen de komende jaren onder druk. Met de aandacht voor het verbeteren van de onderwijskwaliteit en een actief PR & Marketing beleid zien we de daling van het aantal leerlingen teruglopen. Door het vergroten van het relatieve marktaandeel van het openbaar onderwijs in de regio denkt Klasse het aantal leerlingen te kunnen stabiliseren rond 2600. Dit leidt tot de volgende leerlingenprognose tot 2017:

Leerlingen St. Klasse	2013	2014	2015	2016	2017
Gouda	1327	1287	1270	1255	1255
Reeuwijk-Bodegraven	485	488	485	485	480
Woerden	472	465	470	480	490
Waddinxveen	352	361	370	365	365
	2636	2601	2595	2585	2590

4.2 Prognose aantal medewerkers

Gezien bovenstaande leerling prognose zal ook het aantal medewerkers nog iets terug moeten lopen. Dit zal grotendeels via natuurlijk verloop worden gerealiseerd. Zo zullen in de zomer van 2014 naar verwachting 7 medewerkers de organisatie verlaten (in totaal 5,0 fte). De formatie zal in 2014 tijdelijk worden uitgebreid met 2,5 fte, in het kader van de besteding van een deel van de tijdelijke extra middelen. De inschatting van de formatie in de komende jaren is als volgt:

Fte's St. Klasse	2013	2014	2015	2016	2017
	237	236	234	233	233

4.3 Financieel beleid en prognose

Door een evenwichtig financieel beleid is Stichting Klasse "in control". Met name door de incidentele extra gelden die in december 2013 door het Ministerie van OCW zijn verstrekt en een aantal incidentele meevallers in de baten ontstaat een logischerwijs niet voorzien en aanzienlijk positief resultaat (+ € 776.240). Dit geeft een vertekend beeld van het daadwerkelijke operationele resultaat (+€ 51.341). Een en ander leidt automatisch tot hogere financiële ratio's (zie onderstaande grafiek).

Kengetallen	2013	Norm	2012	2011	2010	2009
Solvabiliteit	33%	> 20%	24,8%	25,0%	24,0%	28,0%
Liquiditeit	2,0	1 - <2	1,8	1,43	1,32	1,41
Rentabiliteit	4%	0% - <1%	0,3%	0,0%	-1,6%	-4,6%
Weerstandsvermogen	12%	5% - <15%	8,1%			
Kapitalisatiefactor	36%	30% - <60%	33%			

Gezien het vertekende effect van de tijdelijke extra gelden is het van belang naar een inschatting van de balansontwikkeling voor de komende jaren te kijken (zie tabel pag. 15). De incidentele extra middelen zullen in een daarvoor gecreëerde bestemmingsreserve vloeien, waarmee Stichting Klasse in 2015 en 2016 tijdelijke extra investeringen in de kwaliteit van het onderwijs kan financieren (onder andere tijdelijk extra formatie IB en een Onderwijsinnovatiefonds voor scholen). Een deel van de bestemmingsreserve is bedoeld voor het afdekken van de personele risico's rond de invoering van Passend Onderwijs.
Consequentie is wel dat er in de 2 jaren na 2014 rekening moet worden gehouden met een gecontroleerd operationeel verlies (gezien de besteding van de bestemmingsreserve).

Meerjarenbalans (*€1.000)	2013	2014	2015	2016
ACTIVA				
VASTE ACTIVA				
Immateriele VA	0	0	0	0
Materiele VA	1.576	1.676	1.676	1.676
Financiele VA	0	0	0	0
TOTAAL VASTE ACTIVA	1.576	1.676	1.676	1.676
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen	1.388	1.388	1.388	1.388
Liquide middelen	4.048	3.984	3.628	3.450
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	5.436	5.372	5.016	4.838
TOTAAL ACTIVA	7.012	7.048	6.692	6.514
PASSIVA				
EIGEN VERMOGEN				
Algemene reserve	1.595	1.595	1.595	1.595
Bestemmingsreserve publiek	725	725	416	0
Bestemmingsreserve privaat	0	0	0	0
Bestemmingsfonds publiek	0	0	0	0
Bestemmingsfonds privaat	0	0	0	0
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	2.320	2.320	2.011	1.595
VOORZIENINGEN	2.012	2.048	2.001	2.239
LANGLOPENDE SCHULDEN	0	0	0	0
KORTLOPENDE SCHULDEN	2.680	2.680	2.680	2.680
TOTAAL PASSIVA	7.012	7.048	6.692	6.514
Solvabiliteit	33%	31%	27%	24%
Liquiditeit (current ratio)	2,0	2,0	1,9	1,8
Rentabiliteit	4%	0%	-2%	-2%
Weerstandsvermogen	12%	13%	11%	9%
Kapitalisatiefactor	36%	39%	37%	36%

De fluctuatie in de post voorzieningen heeft te maken met het (fluctuerende) saldo tussen dotaties en onttrekkingen. Deze fluctuatie vormt overigens de belangrijkste reden om met een voorziening voor jubileumvergoedingen en groot onderhoud te werken.

De iets teruglopende financiële ratio's worden vooral verklaard door het inzetten van het tijdelijke extra geld uit de bestemmingsreserve, maar blijven ruim binnen de normen van de commissie Don.

Begroting 2014 Stichting Klasse versie 18-11-2013 (definitief)		
	Begroting 2014 €	Realisatie 2013 €
Baten		
3.1 Rijksbijdragen	16.718.817	17.953.067
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	275.000	578.964
3.3 Overige baten	602.250	749.629
Totaal baten	17.596.067	19.281.660
Lasten		
4.1 Personeelslasten	14.702.925	15.120.356
4.2 Afschrijvingen	356.686	365.303
4.3 Huisvestingslasten	1.350.209	1.537.066
4.4 Overige lasten	1.222.247	1.522.221
Totaal lasten	17.632.067	18.544.946
Saldo baten en lasten	36.000-	736.714
5. Financiële baten en lasten	36.000	39.526
Nettoresultaat	-	**776.240**

De eind 2013 ontvangen extra rijksbijdragen in het kader van het regeerakkoord zorgden voor het leeuwendeel van het nettoresultaat van + € 776.240.

Gouda, 03-06-2014
Het College van Bestuur van Stichting Klasse,
Ger Schenk, voorzitter
Frank Tigges, lid

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Financieel jaarverslag

Stichting Klasse

2013

3 juni 2014

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Financieel jaarverslag 2013 - Inhoudsopgave
Stichting Klasse

Inhoudsopgave	Pagina
A. Toelichting op onderdelen van het Jaarverslag	
Bestuurs-/directieverslag	3
A.1. Jaarrekening	
Balans per 31-12-2013	4
Staat van baten en lasten 2013	5
Kasstroomoverzicht 2013	6
Grondslagen	7
Toelichting behorende tot de balans	10
Niet uit de balans blijkende verplichtingen en voorwaardelijke vorderingen	15
Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	17
Overzicht verbonden partijen	20
Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders	21
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	22
C. Overige gegevens	
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	24
Bestemming resultaat	26
Gebeurtenissen na de balansdatum	27
D. Bijlagen	
Gegevens over de rechtspersoon	28
Uitsplitsing overige vorderingen, overige schulden en overige kosten	29

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Bestuurs-/directieverslag

Het bestuursverslag is als een separate bijlage bij de jaarrekening opgenomen.

Balans per 31-12-2013
Stichting Klasse
(na voorgestelde resultaatbestemming)

	31-12-2013 €		31-12-2012 €	
ACTIVA				
Vaste activa				
1.2 Materiële vaste activa	1.576.221		1.615.805	
		1.576.221		1.615.805
Vlottende activa				
1.3 Vorderingen	1.387.700		1.447.769	
1.4 Liquide middelen	4.048.379		3.152.816	
		5.436.079		4.600.585
TOTAAL ACTIVA		**7.012.300**		**6.216.390**
PASSIVA				
2.2 Eigen vermogen		2.319.779		1.543.539
2.3 Voorzieningen		2.012.214		2.084.496
2.5 Kortlopende schulden		2.680.307		2.588.355
TOTAAL PASSIVA		**7.012.300**		**6.216.390**

Staat van baten en lasten 2013
Stichting Klasse

	Realisatie 2013 €	Begroting 2013 €	Realisatie 2012 €
Baten			
3.1 Rijksbijdragen	17.953.067	17.451.656	17.391.892
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	578.964	45.000	524.872
3.3 Overige baten	749.629	606.037	737.838
Totaal baten	19.281.660	18.102.693	18.654.602
Lasten			
4.1 Personeelslasten	15.120.356	14.890.222	15.619.137
4.2 Afschrijvingen	365.303	392.254	405.934
4.3 Huisvestingslasten	1.537.066	1.370.719	1.441.334
4.4 Overige lasten	1.522.221	1.485.498	1.176.470
Totaal lasten	18.544.946	18.138.693	18.642.875
Saldo baten en lasten	736.714	36.000-	11.727
5. Financiële baten en lasten	39.526	36.000	39.934
Nettoresultaat	**776.240** *	-	**51.661**

* De eind 2013 ontvangen extra rijksbijdragen in het kader van het regeerakkoord zorgden voor het leeuwendeel van het nettoresultaat van € 776.240.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Kasstroomoverzicht 2013
Stichting Klasse

	2013 €		2012 €		
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Netto Resultaat		776.240		51.661	
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen	365.303		405.934		zie 1.2
- mutaties voorzieningen	72.282-		467.908		zie 2.3
		293.021		873.842	
Veranderingen in vlottende middelen:					
- vorderingen	60.069		297.049-		zie 1.3
- schulden	91.952		178.525-		zie 2.5
		152.021		475.574-	
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		1.221.282		449.928	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringen in materiële vaste activa	325.719-		102.817-		zie 1.2
Ontvangen voor materiële vaste activa	-		-		
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		325.719-		102.817-	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Mutatie liquide middelen		895.563		347.111	

	Liquide middelen
Stand liquide middelen 31-12-2013	4.048.379
Stand liquide middelen 31-12-2012	3.152.816
Toename in boekjaar 2013	**895.563**

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Grondslagen van waardering voor activa en passiva

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. De jaarrekening is door het bestuur opgesteld op 3 juni 2014 en luidt in euro's.

Activa en passiva (met uitzondering van het groepsvermogen) worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijginsprijs.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Vergelijking met voorgaand jaar
De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Waardering van de activa en passiva

1.2 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs- of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden linear en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte economische levensduur. Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven.

Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	Afschrijvings-termijn in maanden	Afschrijvings-percentage per jaar	Activerings-grens in €
Gebouwen	240	5%	1.000
Meubilair	120	10%	1.000
Apparatuur	36	33,3%	1.000
ICT	36	33,3%	1.000
Servers	36	33,3%	1.000
Leermethodes	60	20,0%	1.000
Investeringen i.h.k.v. groot onderhoud	240	5%	1.000

De gebouwen en terreinen worden opgenomen indien sprake is van economisch eigendom. Hiervan is bijvoorbeeld sprake in het geval van eigen investeringen of van doordecentralisatie van de huisvesting. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor een uiteenzetting ten einde vast te kunnen stellen of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevemindering wordt verwezen naar de paragraaf waardevermindering.
Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking

Waardevermindering
Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

1.5 Vlottende activa

Vorderingen
Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaarderd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn, wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten.
Voorzieningen wegens oninbaarheid dienen in mindering te worden gebracht op de boekwaarde van de vordering.

1.7 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan 12 maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.
Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

2.1 Eigen vermogen

Bestemmingsreserve
Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves en/of -fondsen. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen. De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door de stichting is aangebracht.

2.3 Voorzieningen

Algemeen
Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.
De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen woren gewaarderd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarchijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voor uitgaven voor groot onderhoud wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voorziening jubilea
De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de blijfkans.

2.5 Kortlopende schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen,voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Waardering van de baten en lasten

3 + 4 Baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De rijksbijdrage OCW betreft de vergoeding voor personele- en exploitatiekosten toegerekend aan het verslagjaar.

Het resultaat van de exploitatie wordt toegevoegd aan de (bestemde) reserve(s) die door het bestuur is/zijn bepaald.

3.1 + 3.2 Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsideerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsideerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

4.1 Personeelslasten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Pensioenen
De instelling heeft de toegezegd-pensioenregelingen bij bedrijfstakpensioenfondsen verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde-bijdrageregeling. Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

4.2 Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

4.4 Overige instellingslasten

Operationele leasing
Stichting Klasse heeft leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing.
Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

5. Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Toelichting Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan die in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Beleidsregels toepassing WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector (WNT) is met ingang van 1 januari 2013 van kracht.

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

	Aanschafprijs 1-1-2013	Cumulatieve afschrijvingen en waardevermin-deringen 1-1-2013	Boekwaarde 01-01-2013	Investeringen 2013	Afschrijvingen 2013	Desinvesteringen 2013 aanschafwaarde	Desinvesteringen 2013 cum.afschrijving	Aanschafprijs 31-12-2013	Cumulatieve afschrijvingen en waardevermin-deringen 31-12-2013	Boekwaarde 31-12-2013
1.2 Materiële vaste activa										
1.2.1 Gebouwen en terreinen	645.463	117.667	527.796		32.273			645.463	149.940	495.523
1.2.2 Inventaris en apparatuur	3.944.681	3.188.819	755.862	99.323	227.522	219.047-	219.047-	3.824.957	3.197.294	627.663
1.2.3 Andere vaste bedrijfsmiddelen	1.759.141	1.426.994	332.147	226.396	105.508			1.985.537	1.532.502	453.035
Totaal materiële vaste activa	**6.349.285**	**4.733.480**	**1.615.805**	**325.719**	**365.303**	**219.047-**	**219.047-**	**6.455.957**	**4.879.736**	**1.576.221**

De gehanteerde afschrijvingspercentages varieren van 5% tot 33,3%. Voor een verdere uiteenzetting van de afschrijvingspercentages verwijzen wij u naar de waarderingsgrondslagen.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

	31-12-2013		31-12-2012	

1.3 Vorderingen

Alle vorderingen, met uitzondering van de hieronder genoemde handelsvorderingen, hebben een resterende looptijd korter dan een jaar. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde ervan, gegeven het kortlopende karakter ervan en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

1.3.1 Debiteuren *		58.986		211.795
1.3.2 OCW / LNV		875.052		902.035
1.3.7 Overige vorderingen *		426.480		198.971
1.3.8 Overlopende activa				
- *Vooruitbetaalde kosten*	136.682		134.968	
Totaal overlopende activa		136.682		134.968
1.3.9 Af: voorzieningen wegens oninbaarheid		109.500		-
Totaal vorderingen		**1.387.700**		**1.447.769**

Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:

	2013	2012
Stand per 1 januari	-	45.000
Dotatie	109.500	-
Vrijval	-	45.000-
Stand per 31 december	109.500	-

* Begin 2014 debiteurensaldo 2013 ontvangen.
Voor een nadere uiteenzetting van de overige vorderingen opgenomen onder 1.3.7 verwijzen wij u naar de opgenomen bijlage op bladzijde 29.

	31-12-2013		31-12-2012	

1.4 Liquide middelen

1.4.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen		4.048.379		3.152.816
Totaal liquide middelen		**4.048.379**		**3.152.816**

De liquide middelen staan alle ter vrije beschikking per 31 december 2013

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

	Stand per 01-01-2013	Resultaat	Overige mutaties	**Stand per 31-12-2013**
2.2 Eigen vermogen				
Algemene reserve/bestemmingsreserve				
2.2.1 Algemene reserve	1.543.539	51.341	-	1.594.880
2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek) *	-	724.899	-	724.899
Totaal eigen vermogen	**1.543.539**	**776.240**	**-**	**2.319.779**

* De bestemmingsreserve is gevormd door de eind 2013 ontvangen extra rijksbijdrage, en is bestemd voor onderwijsvernieuwing, extra interne begeleiding, en risico's van Passend Onderwijs op te vangen. Zie ook het bestuursverslag 2013.

	Stand per 01-01-2013	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	**Stand per 31-12-2013**
2.3 Voorzieningen					
2.3.1 Personeelsvoorzieningen					
Jubileumgratificaties *	751.761	-	18.611	-	733.150
2.3.3 Overige voorzieningen					
Onderhoud	1.332.735	392.461	446.132	-	1.279.064
Totaal voorzieningen	**2.084.496**	**392.461**	**464.743**	**-**	**2.012.214**

Voorzieningen	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
2.3.1 Personeelsvoorzieningen	15.331	717.819
2.3.3 Overige voorzieningen	621.340	657.724
	636.671	1.375.543

**Jubileumgratificaties: berekend met een contante waarde van 4% en een geactualiseerde blijfkans per leeftijdscategorie*

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

	31-12-2013		31-12-2012	
2.5 Kortlopende schulden				
2.5.3 Crediteuren		412.667		452.048
2.5.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen				
- *Loonheffing*	727.390		719.907	
- *Premies sociale verzekeringen*	108		102	
Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen		727.498		720.009
2.5.8 Schulden terzake van pensioenen		220.594		210.654
2.5.9 Overige kortlopende schulden *		803.736		679.184
2.5.10 De overlopende passiva				
- *Vooruitontvangen subsidies OCW/LNV geoormerkt*	0		-	
- *Vakantiegeld en -dagen*	493.620		482.381	
- *Overige overlopende passiva*	22.192		44.079	
Totaal overlopende passiva		515.812		526.460
Totaal kortlopende schulden		**2.680.307**		**2.588.355**

* Voor een nadere uiteenzetting van de overige kortlopende schulden opgenomen onder 2.5.9 verwijzen wij u naar de opgenomen bijlage op bladzijde 29.

De kortlopende schulden hebben alle een resterende looptijd van korter dan een jaar.
De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Overzichtvorderingen op OCW
toelichting op post 1.3.2

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	5/12 van toewijzing	Vordering op OCW ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum	EUR	EUR	EUR	EUR
Personele bekostiging regulier 2013/2014						
Gespecificeerd per BRINnummer:						
10CR	527411-1	3-9-2013	602.152	208.064	250.897	42.832
11OC	514355-1	3-9-2013	828.355	286.225	345.148	58.923
15AN	528234-1	3-9-2013	1.515.896	523.794	631.623	107.829
15XO	544789-1	3-9-2013	1.731.380	598.252	721.408	123.157
16GW	512965-1	4-9-2013	779.753	269.432	324.897	55.465
18IX	527243-1	3-9-2013	405.866	140.241	169.111	28.870
18JF	528051-1	3-9-2013	1.070.868	370.022	446.195	76.173
18OA	516313-1	3-9-2013	663.937	229.413	276.641	47.227
19XZ	529760-2	3-9-2013	2.520.243	870.831	1.050.101	179.270
21QK	527974-1	3-9-2013	502.048	173.475	209.187	35.712
22KD	516149-1	3-9-2013	1.137.192	392.939	473.830	80.891
24ZC	527759-1	3-9-2013	544.084	188.000	226.702	38.702
Eindbalans 2013		**Totaal**	**12.301.774**	**4.250.688**	**5.125.739**	**875.052**

pwc
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Niet uit de balans blijkende verplichtingen en voorwaardelijke vorderingen
Stichting Klasse

Overzicht geoormerkte subsidies OCW en EL&I (RJ 660, model G)
G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule
(Regeling ROS art.13, lid 2 sub b en EL&I regelingen betrekking hebbend op de EL&I subsidies)

G2-A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale kosten	Te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum	EUR	EUR	EUR	EUR
BB 2013			**0**	**0**	**0**	**0**
						0
						0
						0
						0
						0
						0
						0
						0
		Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**
		Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing	Saldo 1-1-2013	Ontvangen t/m Verslag-jaar	Lasten in het verslagjaar	Totale kosten 31-12-2013	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
	Kenmerk	Datum	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
			0	0	0	0	0	0
		Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

pwc
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De stichting heeft een contract met het administratiekantoor Merces, welke is ingegaan op 1 januari 2014 en een looptijd heeft van 2 jaar. Hieraan gekoppeld zijn een aantal subcontracten waarvan de looptijd gelijk is aan het basiscontract. De verplichting bedraagt ongeveer € 90.000 per jaar. Het te berekenen bedrag is voor een deel opgesteld uit variabele kosten.

Het bestuurskantoor van de stichting zit in een apart kantoorgebouw waarvoor een huurcontract is afgesloten per 1-1-2014 met een looptijd van 3 jaar. De jaarlijkse huurlasten bedraagt in 2014 € 25.750.

Verplichtingen	Resterende looptijd	1 jaar	1 -5 jaar	> 5 jaar
Merces contract software administratie	2014-2015	90.000	90.000	
Leene contract huur bestuurskantoor	2014-2016	25.750	51.500	
Veenman contract multifunctionals	2014-2016	32.760	65.520	
Actacom contract ICT netwerk	t/m 30-6-2014	20.313		
Energie contract elektra	2014-2015	91.224	91.224	
Energie contract gas	2014-2015	141.558	141.558	
Schoonmaakcontract	2014-2015	225.553	225.553	
TOTAAL		**627.157**	**665.355**	

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

	2013		Begroting 2013		2012	
3. Baten						
3.1 Rijksbijdragen OCW						
3.1.1 Rijksbijdrage OCW / LNV						
- *Rijksbijdrage sector PO*	17.223.775		17.020.781		16.759.314	
Totaal Rijksbijdrage OCW / LNV		17.223.775		17.020.781		16.759.314
3.1.2 Overige subsidies OCW						
- *Geoormerkte OCW subsidies*	-		25.375		1.000	
- *Niet-geoormerkte OCW subsidies*	729.292		405.500		535.788	
- *Toerekening investeringssubsidies OCW*	-		-		95.790	
Totaal overige subsidies OCW		729.292		430.875		632.578
Totaal Rijksbijdragen OCW		17.953.067		17.451.656		17.391.892
3.2 Overige overheidsbijdragen						
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen						
- *Overige gemeentelijke bijdragen en subsidies*	578.964		45.000		524.872	
Totaal gemeentelijke bijdragen en subsidies		578.964		45.000		524.872
3.2.2 Overige overheidsbijdragen		-		-		-
Totaal overige overheidsbijdragen		578.964		45.000		524.872
3.3 Overige baten						
3.3.1 Verhuur		80.568		54.709		67.788
3.3.2 Detachering personeel		104.515		90.000		99.511
3.3.4 Sponsoring		921		-		2.500
3.3.5 Ouderbijdragen		-		-		4.808
3.3.6 Overige						
Opbrengst SWV	482.897		425.328		430.866	
Overige baten	80.728		36.000		132.365	
Totaal overige		563.625		461.328		563.231
Totaal overige baten		749.629		606.037		737.838

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

	2013		Begroting 2013		2012	
4. Lasten						
4.1 Personele lasten						
4.1.1 Lonen en salarissen						
- *Brutolonen en salarissen*	11.052.794		14.694.990		11.384.048	
- *Sociale lasten*	2.340.787		-		2.387.597	
- *Pensioenpremies*	1.646.938		-		1.596.323	
Totaal lonen en salarissen		15.040.519		14.694.990		15.367.968
4.1.2 Overige personele lasten						
- *Dotaties personele voorzieningen*	-		-		361.247	
- *Personeel niet in loondienst*	453.665		209.157		331.930	
- *Overig personele lasten*	353.544		342.770		314.181	
Totaal overige personele lasten		807.209		551.927		1.007.358
4.1.3 Af: uitkeringen		727.372		356.695		756.189
Totaal personele lasten		15.120.356		14.890.222		15.619.137
Per 31-12-2013 waren er 239 FTE in dienst. (2012: 241 FTE en in buitenland geen medewerkers werkzaam)						
4.2 Afschrijvingen						
4.2.2 Materiële vaste activa						
- Gebouwen en terreinen	32.273		42.441		32.273	
- Inventaris en apparatuur	227.522		231.567		256.260	
- Leermiddelen	105.508		118.246		117.401	
Totaal afschrijvingen materiële vaste activa (inclusief desinvesteringen 2013)		365.303		392.254		405.934
Totaal afschrijvingen		365.303		392.254		405.934
4.3 Huisvestingslasten						
4.3.1 Huur		136.589		238.053		105.536
4.3.3 Onderhoud						
- *Onderhoudskosten*	149.434		229.882		133.687	
- *Dotatie voorziening groot onderhoud*	392.461		119.983		312.786	
Totaal onderhoud		541.895		349.865		446.473
4.3.4 Energie en water		297.476		313.006		270.338
4.3.5 Schoonmaakkosten		406.290		373.058		403.186
4.3.7 Overige huisvestingslasten		154.816		96.737		215.801
Totaal huisvestingslasten		1.537.066		1.370.719		1.441.334

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

	2013		Begroting 2013		2012	
4.4 Overige instellingslasten						
4.4.1 Administratie- en beheerslasten						
- *Administratie*	99.268		101.681		67.704	
- *Accountant*	28.068		30.504		23.296	
- *Abonnementen*	55.326		38.435		32.845	
- *Telefoon*	29.929		30.047		33.174	
- *Overige kosten*	92.615		126.808		110.577	
Totaal administratie- en beheerslasten		305.206		327.475		267.596
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen						
- *Onderhoud / kleine aanschaffingen*	385.886		268.696		335.128	
- *Kopieer en drukwerkkosten*	263.466		139.808		169.325	
- *Leermiddelen*	296.642		258.142		255.466	
- *Activiteiten*	26.343		42.416		20.947	
- *Overige kosten*	75.186		114.191		64.549	
Totaal inventaris, apparatuur en leermiddelen		1.047.523		823.253		845.415
4.4.3 Dotatie/vrijval overige voorzieningen		109.500		-		45.000-
4.4.4 Overige						
- *MR/OR*	6.429		9.295		3.974	
- *Overige lasten*	53.563		325.475		104.485	
Totaal overige		59.992		334.770		108.459
Totaal overige instellingslasten		1.522.221		1.485.498		1.176.470

Voor een nadere uiteenzetting van de overige kosten opgenomen onder 4.1.2, 4.3.7, 4.4.1, 4.4.2 en 4.4.4 verwijzen wij u naar de opgenomen bijlage op bladzijde 29 en 30.

In het boekjaar zijn de volgende bedragen, inclusief BTW, aan accountantshonoraria voor PricewaterhouseCoopers ten laste van het resultaat gebracht:

Accountantskosten	28.068	30.504	23.296

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties).
In de accountantskosten is een bedrag van € 0,- euro opgenomen voor advieswerkzaamheden (2012: € 0,-) en een bedrag van € 2.057 voor andere controlewerkzaamheden (2012: € 2.057)

5.1 Financiële baten en lasten			
5.1 Rentebaten	43.024	40.000	43.735
5.5 Rentelasten	3.498-	4.000-	3.801-
Totaal financiële baten en lasten	39.526	36.000	39.934

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Overzicht verbonden partijen
Stichting Klasse

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2013 EUR	Resultaat jaar 2013 EUR	Art 2:403 BW Ja/Nee	Deelname %	Consolidatie %

Stchting Klasse is niet verbonden aan partijen.

PwC
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders
Stichting Klasse

	2013	2012
Het Bestuur		
- de heer J.C.A. van den Bergh	1.500	1.375
- de heer M.F. Frijlink	-	625
- de heer H.M. Gaasbeek-Janzen	1.500	1.500
- de heer P. Lagendaal	1.500	1.500
- mevrouw M.E.C. Leyte-Smeets	1.500	1.375
- de heer J. Terpstra	1.500	1.375
	7.500	7.750

De bestuursbezoldiging bedraagt € 1.500 per bestuurslid per jaar en wordt pro rato vergoed.
De heer M. Blöte ontvangt geen bestuursvergoeding.

Gedurende 2013 is conform planning gewerkt aan de overgang naar een bestuurlijk model, waarbij bestuur en toezicht is gesplitst in twee aparte organen: een College van Bestuur en een Raad van Toezicht.
Dit model is in overleg en met toestemming van de betrokken gemeenten gerealiseerd per 1 februari 2014.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Stichting Klasse

Verantwoording uit hoofde van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Bezoldigingsgegevens bij dienstbetrekking = nee: nvt bij dienst-

(gewezen) topfunctionaris Naam	*functie(s)*	*(gewezen) topfunctionaris (ja/nee)*	*met dienst-betrekking (ja/nee)*	*beloning*	*belastbare vaste en variabele onkosten-vergoedingen*	*voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn*	*Totale bezoldiging*	*duur van het dienstverband in het jaar (in dagen)*	*omvang van het dienstverband in het jaar (fte)*	*(herrekende) WNT norm*	*noot*
G.L. Schenk	Alg. directeur	ja	ja	93.292	0	14.178	107.469	365	1,00	164.551	
F. Tigges	Adj. directeur	ja	ja	75.544	0	12.075	87.620	365	1,00	164.551	
J.C.A. van den Bergh	Bestuurslid	ja	nee	0	0	0	0	365	0,00	164.551	
M. Blöte	Bestuurslid	ja	nee	0	0	0	0	365	0,00	164.551	
H.M. Gaasbeek-Janzen	Bestuurslid	ja	nee	0	0	0	0	365	0,00	164.551	
P. Lagendaal	Bestuurslid	ja	nee	0	0	0	0	365	0,00	164.551	
M.E.C. Leyte-Smeets	Bestuurslid	ja	nee	0	0	0	0	365	0,00	164.551	
J. Terpstra	Bestuurslid	ja	nee	0	0	0	0	365	0,00	164.551	

Gegevens uitkeringen bij beëindiging dienstverband

(gewezen) topfunctionaris Naam	*functie(s)*	*(gewezen) topfunctionaris (ja/nee)*	*jaar waarin het dienstverband is beëindigd*	*uitkeringen bij einde dienstverband*	*(herrekende) WNT norm*	*noot*
n.v.t.						

Toelichting bij het samenstellen van de WNT verantwoording
inclusief de wijziging van 12 maart 2014, van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties als uitgangspunt gehanteerd.

Stichting Klasse heeft geen enkele externe niet-topfunctionaris ingehuurd die een tarief boven de WNT norm hanteerde.

In het kader van de WNT wordt vermeld dat Stichting Klasse in 2013 geen functionarissen in dienst heeft gehad waarvan het belastbaar jaarloon uitsteeg boven de vastgestelde voor de instelling van toepassing zijnde normbedragen.

PwC
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Gouda, 3 juni 2014

G.L. Schenk
Voorzitter College van Bestuur

F. Tigges
Lid College van Bestuur

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Bestemming resultaat
Stichting Klasse

Bestemming van het exploitatiesaldo

Het resultaat over 2013 wordt als volgt verdeeld:

Resultaat exploitatie 2013:	776.240
Resultaatverdeling :	
Algemene reserve:	51.341
Bestemmingsreserve:	724.899
	776.240

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Gebeurtenissen na balansdatum

Gedurende 2013 is conform planning gewerkt aan de overgang naar een bestuurlijk model, waarbij bestuur en toezicht is gesplitst in twee aparte organen: een College van Bestuur en een Raad van Toezicht.
Dit model is in overleg en met toestemming van de betrokken gemeenten gerealiseerd per 1 februari 2014.

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Gegevens over de rechtspersoon
Stichting Klasse

Naam en adres instelling:	Stichting Klasse Karnemelksloot 110 2806 BJ Gouda
Telefoon:	0182 622711
Bestuursnummer:	41527
BRIN-nummers:	10CR/11OC/15AN/15XO/15ZO/16GW/18IX/18JF/18OA/19XZ/21QK/22KD/24ZC
Contactpersoon voor het Jaarverslag:	Stichting Klasse Karnemelksloot 110 2806 BJ Gouda
Telefoon:	0182 622711
Email:	bestuur@stichtingklasse.nl

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

1.3.7 Overige vorderingen

Omschrijving	2013	2012
Vervangingsfonds	106.161	95.770
Borg Snappet tablets	109.500	
Rente	35.020	27.984
Bredeschool Gouda	29.165	27.012
Huren	14.380	24.667
Goudse Verwarming		9.248
WSNS dec 2013	132.255	14.291
Totaal	**426.480**	**198.971**

2.5.9 Kortlopende schulden

Omschrijving	2013	2012
Salarissen	360.594	277.080
Passend Onderwijs	-	
Extra gelden OC&W	85.736	
Kruisposten div facturen	2.080-	
UWV uitkeringen		61.025
Accountantskosten	15.000	30.000
Energiekosten		11.500
Huur		7.000
Overige schulden	86.518	68.037
Tussenschoolse opvang	22.325	29.150
Leerlinggebonden financiering	63.667	29.149
Schoolreis & kamp	7.428-	481-
Afkoop Ricoh	100.000	
Belastingen		9.000
Reservering bindingstoelage		28.911
Gouda, verlengde schooltijd	46.370	112.253
Gouda, huisvesting	33.031	16.560
Totaal	**803.735**	**679.184**

4.1.2 Overige personele lasten

Omschrijving	2013	2012
Scholingskosten	89.553	75.080
Arbodienst	65.773	83.335
Kantinekosten	31.008	30.206
Reis- en verblijfkosten	14.973	17.217
Jubilea	7.519	17.872
WGA assurantie 2012		55.182
Overige personeelskosten incl Passend Onderwijs	144.717	35.288
Totaal	**353.544**	**314.181**

4.3.7 Overige huisvestingslasten

Omschrijving	2013	2012
Onderhoudsbeheer	93.046	109.182
Heffingen	44.604	68.030
Beveiliging	11.479	23.578
Overige huisvestingslasten	5.687	15.012
Totaal	**154.816**	**215.801**

4.4.1 Overige kosten

Omschrijving	2013	2012
Overige bestuurskosten	40.624	12.979
Juridische kosten en dienstverlening		45.615
Contributie besturenorganisatie	10.249	11.411
Kantoorbenodigdheden	11.366	8.364
Portikosten	5.379	7.738
Verzekeringen	8.218	7.015
Representatiekosten	16.778	17.455
Totaal	**92.615**	**110.577**

4.4.2 Overige kosten

Omschrijving	2013	2012
Culturele vorming	23.410	39.387
PR	44.289	19.116
Bibliotheek	7.410	6.031
Leerlingenvervoer	80	15
Totaal	**75.189**	**64.549**

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

4.4.4 Overige lasten

Omschrijving	2013	2012
Overige kosten	16.257	36.622
KPC advies		61.841
Advertentie personeel		6.022
Kosten aanbesteding leermiddelen	4.607	
Kosten dag van de Leraar	1.267	
Kosten verhuizing kantoor	9.626	
Onderwijs inkoopgroep	5.000	
kosten MFA's	1.175	
Kosten Studiedag	15.632	
Totaal	**53.563**	**104.485**

PricewaterhouseCoopers
Accountants N.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

pwc

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het College van Bestuur van Stichting Klasse

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2013 van Stichting Klasse te Gouda gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013, de staat van baten en lasten over 2013 en de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het College van Bestuur

Het College van Bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het College van Bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het College van Bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het College van Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 171, lid 4 van de Wet op het primair onderwijs. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2013 en de Beleidsregels toepassing WNT, exclusief het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357, 1006 BJ Amsterdam
T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het College van Bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Klasse per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de Beleidsregels toepassing WNT.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2013 voldoen, in alle van materieel belang zijnde aspecten, aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2013.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393, lid 5 onder e en f van het BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 van het BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392, lid 1 onder b tot en met h van het BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391, lid 4 van het BW.

Tenslotte vermelden wij dat het jaarverslag niet voldoet aan de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.2.5 Jaarverslag van het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 20122013. Op grond van artikel 4 lid 4 van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs heeft het bevoegd gezag in het jaarverslag met gebruikmaking van de in de bijlage 3 opgenomen set gegevens en de daarbij behorende toelichting over de resultaten van het financiële beleid gerapporteerd, echter ontbreken hierin de volgende onderdelen:

- een uitsplitsing van de personele bezetting in fte naar management / directie, onderwijzend personeel en overige medewerkers (gegevensset A1);
- een raming van baten en lasten inclusief toelichting bij deze posten (gegevensset A2);
- een rapportage inzake de inrichting en het functioneren van het interne risicobeheersingssysteem, de resultaten die zijn bereikt en de aanpassingen die zijn doorgevoerd (gegevensset B1);
- een rapportage van het toezichthoudend orgaan (gegevensset B3).

Utrecht, 20 juni 2014
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door: M.H.A Bauman RA